

τὸ γινό του.

Μέσος στὸ δωμάτιο του κανεὶς δὲν ἐπίγιανε ποτὲ νὰ τὸν ἐνοχλήσῃ, γιατὶ τὸν προστάτευε ἡ μητέρα του, ἡ ὄποια εἶχε ἐπιβάλει στοὺς ἀπόρετος, διὰν περοῦνσαν ἀτ' ἔξω, νὰ πατοῦν στὶς μύτες τῶν παντούν τους, γιὰ νὰ μὴ τὸν ἀνήσυχον.

"Ἔτος δὲ Προύστος ὑπέταξε τὸν ἐξωτερικὸν κόσμο καὶ τὴν κοινωνία στὶς συνήθειες του. 'Οργανώνοντας μ' αὐτὸν τὸν τρόπο τὴν ζωὴ του, δὲν ἐπεδίωκε παρὰ τὴν ίδια τὸν εὐχαριστίαν, μέσα σὲ μᾶλλον ἐλευθερίαν, διό τὸ δυνατόν μεγάλειτερη.

Μετὰ δὲ τὸν πάντα τοῦ πατέρεως του, στὰ 1903, δὲ Προύστος, δὲν ποτὲ καληρόναμησε τὴν μεγάλη του περιουσία, μὴ ἔχοντας πειά καμιαὶ οἰκονομικὴν ἔγνωσιν, ἐγκατέλειψε δύοισικα κάθε ἄλλο σχέδιο γιὰ τὸ μέλλον καὶ ἀποφάσισε ν' ἀφίεισθαι τὸν ἑαυτὸν του στὴν φιλολογία.

Συγχρόνως ἐγκατέλειψε καὶ ὅλα τὰ σχέδιά γιὰ τὰ μεγάλα ταξείδια, τὰ ὄποια ἐλάτερεν καὶ ἀπὸ μικρός λαζαρισθῆσαν νὰ κάψῃ. "Ηταν μὲν ἀπὸ μᾶλλον θυσία του πρὸς τὴν τέχνην, γιατὶ σπερόταν, ὅτι τὰ ταξείδια δύνανται ἵνα τὸν ἀπασχολοῦσαν ἔνα μεγάλο μέρος τῆς ζωῆς του, τὸ ποτὲ ματρούσος ν' ἀφίεισθαι τὸν ἑαυτόν του.

Τὸ μόνο ταξείδι ποτὲ ἔκανε στὸν ἐξωτερικὸν — ἑπτὸς ἀπὸ περιεκτικῆς ἡμέρας ποὺ ἔμενε στὴ Γενεύη καὶ στὸ Βέλγιο — ἤταν μὰλλον σύντομη διαμονή του στὴ Βενετία μᾶλλον μὲ τὴν μητέρα του.

"Η νοσταλγία ὅμως τῶν ταξείδιων τὸν τυραννοῦσε σ' ὅλη του τὴν ζωὴν. Καὶ αὐτὴ τὴ νοσταλγία τὶς δίνει σημαντικὸν τὸν τάχοντα.

"Απὸ τὸ 1903, ἔτος δὲ τὸ καύματος πάντων στὸν περιουσιανὸν αὐτὸν τὰ περιουσιανὰ στὴν Τρούβιλη, ἢ στὸ Καυκασό, δὲν ἀπομαρτύρησε πειά ἀτ' τὸ Παρίσιο. Μὲ μεγάλη δυστολὴ μερούσιοι φίλοι του τὸν ἔπαναν στὸν ἕκδρομον σὲ διάφορες πόλεις τῆς Γαλλίας, γιὰ νὰ ἐπιστρέψῃ τοὺς καθεδρικοὺς νεαρούς. Τότε ὁ Προύστος, ἐπειδὴ φοβόταν μήπως δὲν ἥταν ἔτοιμος τὸ ποιό τὴν δώρα τῆς ἀναποδογήσεως. ἔκανε ξάγρυπνος ἀπὸ τὸ βράδυ. 'Ἐπίσης γιὰ νὰ προλάβῃ τὶς δύσπνοις, τὸν ἥταν ἐνδεχούμενο νὰ τὸν πιάσῃ στὸ ταξείδιο, ἔκανε τεχνήτες εἰσπνοές. 'Ἐν τοῖς ποιός, παρ' ὅλα αὐτά, εἶχε ἀντοχὴ ποὺ φανέρωνε ὀφετῆται ζωτικότητα.

Σὲ μάλιστα ἐκδούμενη στὸν πατήριο πόργο τοῦ Κουστού, ποὺ βρίσκεται ἐπάνω σὲ βουνό, ἀέρητης, παρ' ὅλη τὴν κοινωνία του, ὡς τὴν ταφάστα τοῦ πατὸν ψηλὸν του πυργίσκου, στριῶμενος στὸ μπάτσο τοῦ φύλου του Μετερτάνων ντε Φενέλον, ὃ ἀποίστος, γιὰ νὰ τὸν ἐνθαρρύνῃ, ἔγειρε σημαντικά τὰ ἐγκόμια τοῦ Επαταφίου...

Αιτά τὴν τὰ τελευταῖα ταξείδια τοῦ Προύστος, ταξείδια σπουδῶν μᾶλλον παρὰ διασκεδάσεως. Μολονότι ὑπέφερε τρομεύοντας τὶς μετανήσεις, ἐν τούτοις ἐπεβάλλετο στὸν ἔαυτον τοῦ καὶ ἔκανε τὰ μιγροταξείδια αὐτὸν γιὰ νὰ γνωστήσῃ ἀπὸ κοντά τὶς μεγάλες ἐπικλησίες τῆς Γαλλίας, τὶς δότες ἥπειλε νὰ περιγράψῃ.

Τὴν ίδια ἐποχὴν ἀποφάσισε νὰ μεταφράσῃ καὶ νὰ σχολιάσῃ τὸν περιόρισμό "Ἄγγλο συγγραφέα Ράστιν, τὸν ὄποιον ἐλάτερεν. "Ηταν μάλιστα εὐχρηστημένος μ' αὐτὸν, γιατὶ θά είδοντας ἔτσι μᾶλλον ἐνασχόλησαν, ἡ ὄποια δύναται νὰ τὸν ἔργα τους καρφίσει, καρφίσει τὸν άναγκάζεται νὰ καταβάλῃ τὴν ἀτέφερτη προστάθμα του ἀποτελεῖται ἡ πρωτότητη δημιουρογία. "Εξη ὀλόληρα χρόνια, ἀπὸ τὸ 1900 ὡς τὸ 1906, τὸν ἀπασχόλησε ἡ μετάρρωστις τοῦ Ράστιν. "Αργοτε τόσο πολὺ, γιατὶ ἐπειδὴ δέν ἔπειρε καλά τὸ ἀγγλικά, ἀναγκάζοντας νὰ ἐργάζεται μὲ τὴ βοηθεία τελείων. Ή μεγάλη αὐτὴ δουλειὰ ἐξουδετερώσεως κάπως τὴν καλλιτεχνική του τεμετελή καὶ τὸν ἔμποτε νὰ ἐργάζεται.

"Οστόσο, τοῦ ἔμενε νὰ κάνῃ ἀζόμα μὰ τελευταῖα καὶ μεγαλεῖται τροφή θυσία, ν' ἀφοσιωθῇ ἀποκλειστικά στὸ ἔργο του: νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν κοινωνία ζωῆς, τὴν δότια ἐλάτερεν. Μὰ γιὰ νὰ τὸ πλευτικόν, χρειάσταται πολλὰ χρόνια. Γιὰ νὰ καταβάλεται πόσο σκληρὸν ἥταν ἡ θυσία αὐτῆς, θά σᾶς δημητρίουμε τώρα τὴν κοινωνία ζωῆς τοῦ Προύστος.

"Απὸ τὴν νεότητά του ὡς τὸ θάνατό του καὶ κατά τὰ χρόνια τῆς ἀπομονώσεως τοῦ ἀζόμα, ἡ σπέψις του τὸν πειστρεφότων διαρκῶς σχεδόν γύρω αὖτε τοὺς ἀνθρώπους τοῦ «ώδιον». Τὰ σαλόνια, ἡ συντροφεία, οἱ ἥρεις τῶν διαφόρων συγκρετόθεων κατείχαν μᾶλλον δέσι, σχεδὸν ἀποκλειστικῶς, στὴν κοινωνία τοῦ Ελλήνινο πάθος μάζεύ τους. Ξαφνιαστῶν μόλις μάλιστα, ὅτι ἔνας φίλος του δὲν σύγκαζε στὴν ἀφιστοχρατική λέσχη τῶν Τέκκεων.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : 'Η συνέχεια.

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΙ ΑΣΤΕΙΑ

Ο "Οθων καὶ οἱ ἀγωνισταί. Η ρετσινιά τοῦ Ροδίτη. Πῶς ἀπέδειξε στὸ βασιλεῖα, ὅτι τὸν συκεφαντεύσαν. Μᾶς ἡ ρετσινιά ἔμεινε. Ο Λύτρας καὶ ἡ μυιγάγγιχτος ὑπασπιστής. Μιχάλη Ροδίτη.

Ο ἀλησμόνητος πρῶτος βασιλεὺς μαζὶ "Οθων ἔτρεφε, ὡς γνωστόν, μεγάλη ἐπίτιμης καὶ ἀγάπη πρὸς τὸν γενναῖον ἀγωνιστά τοῦ Ελλοφένα. Μεταξὺ αὐτῶν ὑγιαίνοδες περισσότεροι τὸν Ρόδιο συνταγματάρχη Μιχαήλ Ροδίτη.

Γὰ τὸν διαπεριουμένον αὐτὸν ἀξιοματικὸν ὑπῆρχε, ὅτι φρούδε... πορσέ! Κάποτε λοιπόν, ὅταν πρωτεύοντα τὸν βασιλεὺον ἦταν ἀπόμα τὸ Ναύπλιο, ὁ "Οθων συναντήθηρε σ' ἓναν ἀποκράτικο χωρὶ μὲ τὸν Ροδίτη καὶ ἔπαισε, ὅπως πάντα, μαζύν τον συνομιλία.

— Σᾶς ἐπταμῶ πολύ, κύριε συνταγματάρχη, τοῦ εἰτε σὲ μὰ στιγμὴν ὁ "Οθων, καὶ σᾶς ἔχω δώσει ἀρκετά δείγματα τῆς ἐπιτιμήσεώς μου. Εν τούτοις, οἱ συνάδελφοι σας λένε γιὰ σᾶς τρομερές πατηγοίες...

— Σᾶς τί εἰδους κατηγορίες, Μεγαλείστας; ωτήσει μὲ ταραχὴ καὶ κατέληξη ὁ εὐθυτὸς ἀξιοματίζος. Δέν είνε δινατόν νὰ μάθω;

— Νά, σᾶς κατηγοροῦν όπι φοράτε πορσέ!

— Φρούριος πορσέ! ἐπανέλαβε μηχανικὸν συνταγματάρχη. Τότε ὡς Χιλεύτης θύμησε τὴν ιδιαιτερότητα τῆς ζωῆς του!... Καὶ μέσοις, χωρὶς κύριον νὰ περιμένη τὴν βασιλικὴ ἀδεια, μὲ γρήγορος καὶ νήσισες... Σεριούμενόθηρε πορσέ!... Διαφέρει τὸν πορσέ τοῦ Ροδίτη, ἔπεινε νὰ διαφέρει τὸ πρόγμα.

— Εν τούτοις, η ρετσινιά εἶχε πάσει γιὰ καλά καὶ δέν ἀρκούσε οὔτε ἡ βασιλικὴ διάφερε νὰ τὴ βράχη. Κύριον μὲν είνονταν τὸν ἀξιοματικὸν ἦταν συνομιατική, καὶ κάθε φράτα τοῦ ἀπονήσει τὸν γίνεται λόγος στὸ ἔχηντη τὸν πορσέ τοῦ Ροδίτη, συνήθισαν νὰ λένε: «Ο ἀξιοματίζος πορσέ φορεῖ πορσέ!»

Κάποτε στὸ Λαζαρίτο Λάτρους προσέκληψη καὶ οὐαίστος γιὰ νὰ ἐπετέλεση μια προσωταγραφία. "Ενώ δύος ζωγράφες, κάποιος ὑπασπιστής βούλωσε τὴ μάτη του, γιατὶ δέν μποροῦσε νὰ ἡπορεύεται πρόσφρατη τὴν ζωγραφίαν.

— Τότε ὁ Λάτρους γύρισε καὶ τὸν εἴτε ἀπαθέστατο:

— Ξέφετε, κύριε, δὲν ἔμενθητε τὰς ζωγραφίες μαζὶ κοινώνιες!....

— Ο Λύτρας ἀπέφευγε τὸν δημιουργόφανος, δῆπος ὁ διαδότος τὸ λιθάνιο. "Οταν καθόταν στὸ καφενεῖο καὶ ἔβλεπε νὰ ἐνσύνηται κανένας ἀτ' αὐτῶν, δέσποτε περιστέρια τῆς. Λόγου θά δημοσιεύσουμε καὶ προσεχώς.

— Μά τὸ καφάνι!....

Κατά τὸ 1916, διαβάλλεται στὸν Λαζαρίτο Λάτρους προσέκληψη τὴν ζωγραφίαν της Νίκης Λεβίδης, βούλευτής τότε Αττικῆς, ἀγόρευεν ἀπὸ τοῦ βίου της ζωγραφίας, κάποιος ὑπασπιστής βούλωσε τὴ μάτη του, γιατὶ δέν μποροῦσε νὰ ἡπορεύεται πρόσφρατη τὴν ζωγραφίαν.

— Νά τὸ καφάνι!....

Κατά τὸ 1916, διαβάλλεται στὸν Λαζαρίτο Λάτρους προσέκληψη τὴν ζωγραφίαν της Νίκης Λεβίδης, βούλευτής τότε Αττικῆς, ἀγόρευεν ἀπὸ τοῦ βίου της ζωγραφίας, κάποιος ὑπασπιστής βούλωσε τὴ μάτη του, γιατὶ δέν μποροῦσε νένεγκει τὴν ζωγραφίαν της Νίκης Λεβίδη.

— Στὸ σημεῖο ἀπὸ ἀργιθέως πετάζεται ἐπάνω τὸν διαδότον, φιονάζοντας:

— Δέν έμαντασμόνα ποτέ, δῆπος ἁναγκαστήσαντος τοῦ Βενιζέλου, εἴτε:

— Καζάνως δύος οἱ κύριοι τοῦ Βενιζέλου...»

Στὸ σημεῖο ἀπὸ ἀργιθέως πετάζεται ἐπάνω τὸν διαδότον, φιονάζοντας:

— Δέν έμαντασμόνα ποτέ, δῆπος ἁναγκαστήσαντος τοῦ Βενιζέλου, εἴτε:

— Ο οικογένεια της Βενιζέλου, δύο νύνοις τοῦ Βενιζέλου, εἴτε:

— Οικογένεια της Βενιζέλου, εἴτε:

